

MCC-19 Notitie Opschaling zelftesten in het onderwijs (tbv. MCC 29 maart)

Kenmerk: 26702512

Doel: Besluitvorming over de inrichting en dekking van de distributie, gebruiksinstructie en communicatie over de opschaling van zelftesten in het onderwijs.

Aanleiding

- In de MCC van 23 maart is besloten tot grootschalige inzet van zelftesten in het onderwijs, om het onderwijs veiliger te kunnen inrichten. Dit geldt voor alle sectoren: van primair – uitsluitend onderwijspersoneel – tot en met hoger onderwijs.
- Sneltesten in het onderwijs draagt bij aan een veilig klimaat op de onderwijsinstelling en een versterking van het epidemiologisch beeld. Daarmee ontstaat ook perspectief op meer fysiek onderwijs. De inzet van sneltesten is effectiever naarmate er frequenter wordt getest. Het OMT geeft daarom in het 100ste advies aan dat voor deelname aan onderwijs als doorgaande activiteit een test regelmatig herhaald moet worden om doeltreffend te zijn en adviseert daarom meermaals per week testen.
- Voortgezet onderwijs: In de MCC van 8 januari is besloten om te starten met pilots risicogericht sneltesten in het voortgezet onderwijs. De middelen hiervoor, €130 miljoen, zijn generaal gedekt. Daarbij heeft u ook besloten alvast middelen beschikbaar te stellen voor de opschaling, op voorwaarde dat het plan voor de opschaling nog aan de MCC zou worden voorgelegd.
- Primair onderwijs: op 5 februari heeft de MCC ingestemd met de start van pilots sneltesten onderwijspersoneel primair onderwijs. De inrichting van de opschaling zou nog aan een MCC worden voorgelegd. Dat gebeurt hierbij.
- Middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs: In de MCC van 8 januari is €9 mln. gereserveerd voor de inrichting van pilots. Deze pilots lopen nog de komende maanden. Voor het hoger onderwijs is in de MCC van 23 maart besloten dat het weer kunnen aanbieden van fysiek onderwijs per 26 april alleen kan indien de epidemiologische situatie dit toelaat. Voorwaarde is dat de onderwijsinstellingen preventief testen (met name door middel van zelftesten) aan alle studenten en personeel kunnen aanbieden. Dit geldt ook voor het mbo, waar in het praktijkonderwijs al wel een dag per week fysiek onderwijs mogelijk is, hoewel daarbij zelftesten geen voorwaarde is voor fysiek onderwijs.
- In de MCC van 23 maart is besproken dat het goed inregelen van de distributie, logistiek en instructie randvoorwaardelijk zijn voor het kunnen inzetten van zelftesten onder onderwijspersoneel, leerlingen en studenten.
- De inkoop van zelftesten wordt door VWS verzorgd en de kosten daarvan zijn gedekt. Het gaat voor alle onderwijssectoren tezamen om 1,4 miljoen testen per 12 april, oplopend naar 4,6 miljoen testen per week in de periode van mei tot aan vooralsnog de zomervakantie. De definitieve leveringen zijn afhankelijk van productie en leveringssnelheid van de fabrikanten. Uitgifte en distributie naar onderwijs kan pas na verlening van CE-ontheffing (of CE-markering). Dit kan pas na volledige aanvraag door fabrikanten en positieve beoordeling door IGJ en RIVM. Als leveringen anders lopen dan gepland, dan zal worden gezien hoe wordt omgegaan met het verdelen van schaarste van de beschikbare testen waarbij het hoger onderwijs en vo in de eerste fase in april prioriteit hebben.
- In het bewindsliedenoverleg VWS-OCW van 22 maart is afgesproken dat benodigde middelen voor opschaling in het po, mbo en ho worden voorgelegd aan MCC.

Gevraagd besluit

- Ten aanzien van het primair en voortgezet onderwijs: instemming met een risicogerichte inzet van begeleid zelftesten onder leerlingen in het vo en het 2x per week preventief testen van het onderwijspersoneel po, (v)so (voortgezet speciaal onderwijs) en vo. Het personeel van kinderopvang dat op de locaties van po-scholen zit, wordt hierin meegenomen. De kosten hiervan worden gedekt uit het resterend deel van het reeds beschikbaar gestelde budget van €130 miljoen. De middelen worden ingezet voor de distributie van zelftesten naar de instellingen, het ontwikkelen van gebruiksinstructies, e-learning en communicatietools richting scholieren, ouders, onderwijspersoneel en de onderwijsinstellingen. Tot aan de zomervakantie wordt geschat dat vooralsnog circa €85 miljoen nodig is. Bij verlenging tot en met de zomervakantie bedragen de kosten circa €100 miljoen, bij verlenging tot aan de herfstvakantie

bedragen de kosten circa €130 miljoen. Een eventueel voorstel tot verlenging wordt voor de zomer aan de MCC voorgelegd.

- Ten aanzien van het middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs: instemming met het opschalen van zelftesten in het mbo-ho van 26 april tot en met juli voor distributie naar de instellingen, het ontwikkelen van gebruiksinstructies, e-learning en communicatietools. Daarbij is ook sprake van ondersteuning van mbo- en ho-instellingen bij de verspreiding op de instellingen aan studenten en medewerkers. De kosten hiervan bedragen naar verwachting €135 miljoen. Hiervoor is generale dekking buiten het uitgavenplafond nodig. In het geraamde budget zit een bepaalde mate van onzekerheid, omdat dit mede afhankelijk is van de definitieve levering van testen en de precieze distributiekosten. Om op tijd te kunnen starten met de opschaling wordt nu het besluit van de MCC gevraagd. Niet bestede middelen zullen terugvloeien naar de schatkist. Voor besluit tot eventuele benodigde verlenging wordt voor de zomer bij de MCC teruggekomen.

Inrichting uitvoering

- Voor alle onderwijssectoren wordt een zoveel mogelijk uniforme logistieke keten opgezet voor de distributie van zelftesten naar de scholen en onderwijsinstellingen. Daarbij gaat het om partijen die de leveringen ophalen bij de leverancier of opslagdepot, die zorgen voor het herpakken van testen in kleinere hoeveelheden en die het vervoer naar de instellingen doen. Ook worden heldere gebruiksinstructie voor en communicatie naar scholen/instellingen, leerlingen/studenten, onderwijspersoneel en ouders ontwikkeld.
- Specifiek voor het risicogerichte begeleid zelftesten in het vo wordt een e-learning ontwikkeld voor de begeleiding van de leerlingen. Ook is daar aanvullend communicatiemateriaal gericht op ouders nodig (in meerdere talen), in verband met het ophalen van toestemmingen. Voor scholen en daarbinnen de preventiecoördinatoren komt een helder draaiboek met stappenplan. Voor de leerlingen zelf wordt instructiemateriaal en campagnemateriaal ontwikkeld speciaal gericht op deze leeftijdsgroep. Hierbij wordt er ook rekening mee gehouden dat het ontwikkelde materiaal eventueel later gebruikt kan worden door en voor leerlingen (en hun ouders) in het primair onderwijs.
- Ook voor het preventieve zelftesten in het mbo en ho zal de distributie, helpdesk en e-learning worden ingericht. Daarbij zal zoveel mogelijk de ervaringen worden benut die in het po en vo worden opgedaan. Instellingen in het mbo-ho zullen daarnaast logistiek worden ondersteund bij de verspreiding van zelftesten aan hun studenten/personeel. Deze ondersteuning is nodig omdat het gaat om veelal grote instellingen met grote aantallen studenten/medewerkers (circa 1.5 miljoen studenten/medewerkers over 116 instellingen met meerdere locaties) waardoor de distributie vanzelf een grote operatie is.
- Operatie Fastlane voert regie op het bovenstaande proces en zorgt dat de relevante partijen daarvoor in stelling worden gebracht. Deze partij heeft al sinds het begin van de coronacrisis een rol in het testbeleid gekregen van OCW. Zij hebben de testcapaciteit in spoor 1 (de GGD-teststraten) opgezet en uitgebreid en vervolgens de grote snelteststraten opgezet. De logistieke kracht van Fastlane is groot vanwege de link met Defensie, ondersteund door het bedrijfsleven. Deze opdracht wordt daarom door OCW verstrekt aan Fastlane. Er is vertrouwen dat Fastlane de logistieke opdracht kan uitvoeren, maar de precieze opdracht moet nog worden nog opgesteld, waardoor nog met de nodige onzekerheid is omgeven hoe de uitvoering er precies uit komt te zien. De kosten hiervoor zijn meegenomen in de onderstaande middelenraming (regie op het logistieke organisatie).

Financiën

Primair- en voortgezet onderwijs

- In januari 2021 heeft MCC reeds goedkeuring gegeven voor de generale dekking van € 130 miljoen voor de uitrol van testen in het voortgezet onderwijs en in februari € 0,9 miljoen voor pilots in het primair onderwijs. Voorstel is het resterend deel van het reeds beschikbaar gestelde budget t/m de zomervakantie in te zetten voor de uitrol van sneltesten in heel het funderend onderwijs (leerlingen vo, personeel po, so, vo). De onderbouwing van de kosten is hieronder weergegeven.
- De landelijke uitrol is een complexe operatie, laat zich niet volledig voorspellen en kent onzekerheden waardoor we kiezen om te werken met bandbreedtes. In de scenario's tot de zomervakantie en tot en met de zomervakantie verwachten we dat de kosten binnen het reeds

beschikbare budget passen. Mochten de middelen onvoldoende blijken, bijvoorbeeld doordat er funderend onderwijs getest gaat worden tot en met de herfstvakantie, dan zal een nieuw verzoek worden gedaan voor aanvullende middelen. Mochten de middelen niet worden uitgeput, dan gaan deze terug naar de schatkist.

Kosten po en vo (excl. inkoop sneltesten/VWS)

(x € mln.)	
Distributie testen*	77 - 104
Ondersteuning vanuit FastLane	6,3
Communicatie	0,8
Kosten OCW (PO-VO) t/m zomervakantie (30 augustus)**	97
Bandbreedte t/m zomervakantie (30 augustus)**	83 - 113

* Testbereidheid obv onderzoek en uitkomsten pilots op 75% voor leerlingen en 80% personeel. Gecorrigeerd voor lagere test aantallen in de zomervakantie (6 weken).

Naast test aantallen is de prijs per distributie per test (nu € 3,-) een variabele die kan afwijken. Deze prijs per test betreft een expertschatting van Fastlane van de gemiddelde prijs voor alle onderwijssectoren op basis van gesprekken met mogelijke distributiepartijen. Hierbij is er rekening mee gehouden dat de precieze omvang van de zendingen van invloed kan zijn op de prijs per test (wel/geen schaalvoordelen). In dit besluit zit een bepaalde mate van onzekerheid, aangezien de kosten van het distribueren op voorhand niet exact te bepalen zijn. Gegeven echter het feit dat we een besluit van de MCC nodig hebben om het formele startsein te geven en daarnaast de toezegging dat niet bestede middelen terugvloeien naar de schatkist, zijn deze onzekerheden afdoende afgegrensd.

** t/m zomervakantie brandbreedte van 15% mogelijk, € 83 - 113 mln.

- Op basis van aannames over de testbereidheid en distributieprijzen wordt geschat dat tot aan de zomervakantie ca. € 85 mln. nodig is, bij verlenging tot en met de zomervakantie ca. € 100 mln en tot aan de herfstvakantie ca. € 129 mln., met bandbreedtes van 15%.
- We gaan er van uit dat er voldoende testen beschikbaar zijn om ook het kinderopvangpersoneel op de locaties van het basisonderwijs te faciliteren. De kosten van de distributie van deze testen worden gedekt door OCW en passen binnen bovenstaande bandbreedtes van de budgetten. Mogelijk wordt de bestelling van het aantal testen hier nog op aangepast.

Middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs

Voor de uitrol in mbo en ho zijn, in tegenstelling tot het po en vo, nog geen middelen beschikbaar gesteld. In MCC van 8 januari is alleen € 9 mln gereserveerd voor de inrichting van pilots. Deze pilots lopen nog. In de onderstaande tabel het geraamde benodigde budget voor mbo-ho tot en met juli. Mochten de middelen onvoldoende blijken, dan zal een nieuw verzoek worden gedaan voor aanvullende middelen. Mochten de middelen niet worden uitgeput, dan gaan deze terug naar de schatkist.

Kosten mbo-ho (excl inkoop zelftesten VWS)

Opschalingskosten zelftesten mbo-ho	Kosten € mln
Distributie testen tot instellingen*	€ 98
Uitgifte binnen onderwijsinstellingen**	€ 25
Overheadkosten voor de onderwijsinstellingen***	€ 6
Ondersteuning vanuit Fastlane	€ 5
Communicatie	€ 1
Kosten via OCW (MBO-HO) tm juli	€ 135
* op basis van aantallen testen x € 3 per test x looptijd 14 weken. Inclusief niet-bekostigde instellingen	
** Distributie binnen bekostigde onderwijsinstellingen zijn berekend op: 580 uitgiftepunten * 3 fte (bruto jaarsalaris €50.000) * periode	
*** Overheadkosten voor de bekostigde onderwijsinstellingen zijn geschat op: €50.000 * 116 onderwijsinstellingen	